

Fővárosi Ítéltábla

mint másodfokú bíróság

2.Mf.31.004/2023/6.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Felperesi képviselő iroda neve (Felperesi képviselő címe ügyintéző: dr. Varga Noémi ügyvéd) által képviselt **Felperes1** (Felperes1 címe) felperesnek – a Alperesi képviselő iroda neve (alperesi képviselő címe ügyintéző: dr. Vörös József ügyvéd) által képviselt **Alperes1** (Alperes1 címe.) alperes ellen munkaviszony jogellenes megszüntetésének jogkövetkezménye iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 20.M.70.152/2022/23. számú ítélete ellen az alperes 24. sorszám alatt benyújtott fellebbezése folytán meghozta az alábbi

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja, és a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 417.531 (négy száz tizenhétezer-öt százharmincegy) forint + áfa együttes első- és másodfokú perköltséget, valamint e határozat jogerőre emelkedésétől számított 60 napon belül 334.025 (három százharminc négyezer-huszonöt) forint elsőfokú és 445.366 (négy száz negyvenötezer-három százhatvanhat) forint fellebbezési eljárási illetéket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal illetékbevételei számlájára.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság döntése és az alapjául szolgáló tényállás

[1] A Fővárosi Törvényszék a 2022. november 21-én meghozott 20.M.70.152/2022/23. számú ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek elmaradt jövedelem címén igényelt kártérítésként 5.567.080 forintot és 490.000 forint perköltséget, valamint az állam javára 334.025 forint eljárási illetéket.

[2] Az általa megállapított tényállás szerint a felperes 2021. szeptember 7. napjától állt határozatlan idejű munkaviszonyban az alperesnél főrendező/vágó munkakörben havi 812.370 forint bérezéssel. Ezt megelőzően a felperes 2021. február 1-jétől a Gazdasági társaság1 neve-nél dolgozott főrendezőként, mindkét munkáltatónál a Televíziós társaság neve-hez kapcsolódó műsorok vonatkozásában végezte a munkaköri feladatait.

[3] Az alperes a Televíziós társaság neve-nek végzett vágói feladatok ellátásához munkavállalókat és vállalkozói jogviszonnyal rendelkező külsős megbízottakat is igénybe vett. A vágók munkaidő beosztását, az úgynevezett diszpozíciókat Tanúl vezető vágó készítette, amiket a munkavállalóknak és a külsős vállalkozóknak is megküldött, a beosztásban önmagát is feltüntette.

[4] A felperes munkakörének célja főrendezőként a Televíziós társaság neve képi világához kapcsolódó munkafolyamatok teljeskörű irányítása volt. Vágóként havi átlag 80 órában a műsorgyártás során létrejövő forgatott és bejövő master anyagok, stúdiófelvételek, külső gyártású műsorok, reklám és egyéb anyagok kompozitálását, montázsosozását, fényelését, mixelését és transzferálását végezte, melynek eredményeképpen az adásba adható műsorelemek jöttek létre.

[5] 2022. január 3-án Tanúl elektronikus levélben tájékoztatta a vágókat a január 1-jétől megváltozott munkarendről, eszerint a Televíziós társaság műsorának neve vágóideje napi hat órára módosult és megszűnt a hétvégi ügyelet.

[6] Az alperes Tanú2 vezető operatőr munkakörét a 2022. január 10-én módosított munkaszerződéssel kibővítette a felperes által ellátott főrendezői feladatokkal.

[7] Az alperes a 2022. január 31-én kelt felmondással 30 nap felmondási idővel megszüntette a felperes munkaviszonyát. Az indokolás szerint a munkáltató a gazdasági működésének racionalizálása érdekében végrehajtott feladatátcsoportosítás során a főrendezői feladatok ellátását átstrukturálta, ennek következtében a főrendezői munkakörbe tartozó feladatokat más munkavállaló munkakörébe helyezte át a költséghatékonyabb működés érdekében. A tevékenységéhez szükséges vágói feladatokat csökkentette, így a vágói munkakörbe tartozó feladatok ellátására sem tart igényt a továbbiakban. Az átszervezéssel kapcsolatban tájékoztatta a felperest, hogy a munkakörök mindegyike jelenleg betöltött, így más munkakört a felperes részére felajánlani nem tud.

[8] A felperes munkaviszonya mellett más, vágói feladatokat ellátó munkavállaló munkaviszonyát az alperes nem szüntette meg, továbbá a felperes korábbi vágói feladatait új, polgári jogviszony keretében láttatta el, mivel a Televíziós társaság neve műsorstruktúrája nem változott, az ahhoz kapcsolódó vágói feladatok ellátására továbbra is szükség volt.

[9] A felperes munkaviszonya megszűnését követően 2022. augusztus 23-tól 90 napig, napi 2.825 forint, így összesen 254.250 forint álláskeresői járadékban részesült. 2022. július 11-én vállalkozási keretszerződést kötött, ez alapján 2022 júliusában 315.000 forint, augusztusban 415.000 forint, szeptemberben 342.500 forint, októberben 417.500 forint jövedelmet szerzett.

[10] Az elsőfokú bíróság a felperes munkaviszonya jogellenes megszüntetése és jogkövetkezményei alkalmazása iránt indított keresetét megalapozottnak találta. Döntését a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 64. § (2) bekezdésére, 65. §-ára és 66. §-ára, valamint az MK 95. számú állásfoglalására alapította a jogalap tekintetében, és a 82. § (1) és (2) bekezdésére, 167. § (2) bekezdésére és 172. § (2) bekezdésére az összecszerűség körében.

[11] A bizonyítási eljárás alapján megállapította, hogy az alperes a felperesi munkaköri feladatát képező főrendezői feladatokat valóban átstrukturálta, és azokat bizonyítottan Tanú2 munkakörébe helyezte át.

[12] Tanú2, Tanú3, és Tanú1 tanúvallomása alapján úgy foglalt állást, hogy a Televíziós társaság neve műsorstruktúrája a felmondást követően sem változott, így az alperes a vágói feladatok óraszámát nem csökkentette, a felperes által korábban elvégzett vágói feladatok ellátására az alperesnek továbbra is szüksége volt. A tanúvallomásokból kiemelte, hogy a felperes távozását követően új vágók jöttek, körükben nagy volt fluktuáció, az alperesnél mindig kerestek vágót, mivel hiány volt a munkaerőben. Hangsúlyozta, hogy mindezeket nem cáfolta Tanú1 2022. január 3-án megküldött elektronikus levele, mely szerint a Televíziós társaság műsorának neve vágóideje napi hat órára módosult, és a hétvégi ügyelet megszűnt. Önmagában ugyanis ez nem olyan mértékű csökkenést jelzett, amely a felperes munkaviszonya megszűnését okszerűvé tette volna. Megállapította, hogy a vágóórák számának alakulásáról készített táblázat valóságához és helyességéhez nyomatékos kétség fér, mivel azt az alperes jogi képviselője - nyilatkozata szerint - az alperestől megkapott számlák alapján készítette. A táblázat tartalma nem ellenőrizhető, az ugyanis nem nyert igazolást, hogy abban a peresített időszak vonatkozásában kiállított valamennyi teljesítési igazolás feltüntetésre került-e.

[13] Megállapította továbbá, hogy valósnak minősült az a felmondási indok, hogy az alperes a felperes részére a munkaviszonya megszüntetését követően más munkakört

felajánlani nem tudott, mivel az alperes munkaviszonyt nem, csupán polgári jogi jogviszonyt létesített a vágói feladatok ellátására, amit a tanúvallomások igazoltak.

[14] A töretlen bírói gyakorlatra utalva, miszerint több felmondási indok esetén egyetlen indok valósága és okszerűtlensége megalapozza a munkaviszony jogellenes megszüntetését, megállapította, hogy a perbeli esetben jogellenesen szüntette meg az alperes a felperes munkaviszonyát. Arra figyelemmel, hogy az alperes a felmondást követően is ugyanazon műsorok készítésében vett részt, és folyamatosan keresett vágó munkakörbe alkalmazottakat, úgy foglalt állást, hogy valótlán és okszerűtlen indokon alapult a felmondás, ami a munkaviszony jogellenes megszüntetését eredményezte. Így a felmondás tételes jogszabályba ütközése miatt nem vizsgálta az egyenlő bánásmód megsértésére és a joggal való visszaélésre vonatkozó felperesi hivatkozásokat és a kereseti kérelem szerinti összegben marasztalta az alperest.

[15] A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 82. §-a alapján rendelkezett a perköltségről, a 32/2003 (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) szerinti mértékben. A pertárgy értékét a Pp. 21. § (1) bekezdése, 22. § (1) bekezdése és 512. § (2) bekezdése alapján 5.494.936 forintban állapította meg.

Az alperes fellebbezése

[16] Az elsőfokú ítélet ellen az alperes élt fellebbezéssel és annak megváltoztatásával a kereset elutasítását és a felperes első- és másodfokú perköltségben való marasztalását kérte.

[17] Érvelése szerint az elsőfokú bíróság a Pp. 279. § (1) bekezdésében foglaltakat megsértve, a bizonyítékok téves értékelésével állapította meg azt, hogy kifejezetten a felperes feladatait láttatta el polgári jogviszony keretében más személyekkel. Tanú1 vallomásában ugyanis heti 80 órás kiesést említett, ehhez képest az általa nevesített vállalkozók (Alperesi munkavállaló3 neve, Alperesi munkavállaló4) kevesebb mennyiségű feladatot láttak el, mint a felperes, ezt alátámasztják a becsatolt diszpozíciós beosztások, a vállalkozók által kiállított számlák és a teljesítésigazolások. Az elsőfokú bíróság arra nem tett megállapítást, hogy mely személy látta el a felperes korábbi feladatait. A munkáltató az általa meghatározott vágói óraszám teljesíthetőségének érdekében szerződött vágó feladatokat ellátó vállalkozókkal is. Hangsúlyozta, hogy a vállalkozók körében is volt változás az elsőfokú bíróság által vizsgált időszakban, azaz 2021. december és 2022. május között, Alperesi munkavállaló5 2022 januárjában, Vállalkozó1 neve 2022 márciusában, Alperesi munkavállaló3 neve 2022 februárjában, és Tanú1 2022 áprilisában távozott az alperestől.

[18] Az elsőfokú bíróság a Pp. 279. § (1) bekezdését megsértve kizárólag Tanú1 tévedést és ellentmondást tartalmazó nyilatkozatára alapította ítéletét, és a Pp. 346. § (5) bekezdését megsértve nem adott számot arról, hogy miért nem vette figyelembe a további

bizonyítékokat és tévesen foglalt állást úgy, hogy a tanúk egybehangzóan nyilatkoztak arról, miszerint a vágói feladatok mennyisége nem csökkent. Nem került értékelésre Alperesi munkavállaló2 neve tanú nyilatkozata, Tanú1 e-mailje és nyilatkozata a vágói óraszámok csökkentéséről, valamint a vágói óraszámokat tartalmazó beosztásokon alapuló adatok. Ugyanakkor Tanú2 csupán a műsorstruktúráról, míg Tanú3 jellemzően a saját feladatairól tett említést. A műsorstruktúra változatlanosságát az elsőfokú bíróság tévesen tekintette a vágói feladatok mennyiségének változatlanosságát megalapozó ténynek. A munkáltató ugyanis a műsorstruktúrát megtartva szervezte úgy a vágói feladatokat, hogy azok mennyiségét, óraszámát egyúttal csökkentette.

[19] Alperesi munkavállaló2 neve produkciós igazgató az egész Televíziós társaság neve-t érintő műsorgyártási folyamatra rálátással és döntési kompetenciával bírt, aki tanúként elmondta, hogy tulajdonosi döntés alapján a működést költségkímélőbbé kellett tenni, ennek keretében 15 %-os költségcsökkentést kellett abszolválni. Emiatt került sor a főrendezői és a vezető operatőri munkakörök összevonására, a kameramanok számának csökkentésére, a hétvégi ügyeleti forgatás és a vágási feladatok csökkentése mellett. A tanú azt is elmondta, hogy a felperes munkaköri leírása 24 pontjából 18 a főrendezőihez tartozott, így a feladatok összevonásával a felperes munkaköre kiüresedett. Tanú1 a 2022. év elejét érintő szerkezetátalakításról, és a vágói óraszám csökkentéséről ellentmondásosan nyilatkozott, de azt megerősítette, hogy a Televíziós társaság műsorának neve vágóidejét azért kellett csökkenteni, mert nem volt elég anyag, és január 1-jétől a hétvégi vágói ügyeletre csak akkor kellett kiírni a műszakot, ha szükség volt vágásra. Tanú3 bár tett olyan nyilatkozatot, hogy a feladatok nem csökkentek, mindezt azonban annak figyelembevételével lehet értékelni, hogy a tanú sokat dolgozott home office-ban, a többi kolléga munkájára kevés rálátása volt, a teljes vágói feladatellátásra érdemben nem tudott nyilatkozni. Mindezek alapján a vágói feladatok mennyiségének, a vágói óraszámoknak a csökkentése egyértelműen megállapítható, amely olyan mértéket ér el, hogy az a felperes jogviszonyának megszüntetését is okszerűen eredményezte, szemben az elsőfokú ítéleti megállapítással.

[20] Hangsúlyozta, hogy a műsorstruktúrába tartozó Televíziós társaság műsorának neve minden hétköznapi napot érintő óraszám csökkenése (napi nyolc órától hat órára) heti 10 és havi 40 óra csökkentést jelentett. Ezen túlmenően a hétvégi ügyelet napi nyolc órájának megszüntetése 36 óra kiesést jelentett egy hónapra, ami mindösszesen 76 óra vágói munkaóra csökkenést tesz ki. Tekintettel arra, hogy a felperes havi átlagban 80 órát dolgozott vágó munkakörben, a 76 óra vágói munkaóra csökkenés a felmondás világos, valós és okszerű indokául szolgált.

[21] Érvelése szerint az elsőfokú bíróság a vágói óraszámokat tartalmazó táblázatot megalapozatlanul mellőzte a bizonyítékok közül. A táblázatban a Televíziós társaság nevéhez rendelt, a vágói diszpozíció alapján összesített vágói óraszámok szerepelnek, nem csak a kifizetések megalapozó számlával és teljesítési igazolással alátámasztott ténytípusok. Ebből megállapítható a 2021 decemberi számokhoz képest a 2022 január és február hónapokban bekövetkezett óramennyiség csökkenés. A felmondás indokolása nem tartalmazott a műsorstruktúra változására vonatkozó állítást, ezért iratellenes az elsőfokú ítélet azon megállapítása, hogy a műsorstruktúra változatlanossága miatt nem csökkentette az alperes a vágói feladatok óraszámát. Ezzel ellentétesen éppen a változatlan műsorstruktúrában

végrehajtott vágói óraszám csökkentés volt az a hatékonyságot növelő intézkedés, amely indokolta a végrehajtott átszervezést.

[22] Az elsőfokú bíróság azon megállapítása, miszerint az alperesnek a felperes munkájára az átszervezés ellenére szüksége volt, ellentétes az MK 95. számú állásfoglalás I. b) pontjában rögzítettekkel. A jogszerű munkáltatói felmondást ugyanis az eset méltányosságot igénylő körülményei alapján nem lehet hatálytalanítani. A munkaügyi jogvitában nem vizsgálható az, hogy a megtörtént átszervezés célszerű volt-e, illetve az, hogy a munkáltató miért az érintett munkavállaló munkaviszonyát mondta fel. A felmondás jogszerűségét nem érinti, amennyiben a közlést követően több hónap elteltével időlegesen megnövekedtek az ellátandó vágói feladatok (pl.: az országgyűlési választások idején, illetve az időközben kitört orosz-ukrán háború miatt). Hangsúlyozta továbbá, hogy szintén nem érinti a felmondás jogszerűségét amennyiben a munkáltató az összeségében már csökkentett mennyiségű vágói feladatokat a korábbi gyakorlatának megfelelően nem munkaviszony keretében, hanem megbízási, vagy vállalkozási szerződéssel felkért alvállalkozókkal láttatja el. A perben bizonyítást nyert, hogy más munkavállalót nem alkalmazott a felperes munkakörében és nem is keresett munkavállalót a munkakör betöltésére. Mindezek alapján megállapítható, hogy a vágói feladatok mennyiségének csökkentésére vonatkozó indokolás megfelelt az Mt. 64. § (2) bekezdésében foglaltaknak.

[23] Kifogásolta a jogellenesség jogkövetkezményeként meghatározott marasztalási összeget is, mivel a felperes javára 2022. februártól-októberig terjedő időszakra elmaradt jövedelem jogcímén megítélt kártérítési összeg téves számításon alapul. A felperes munkaviszonya ugyanis a megállapított tényállás szerint is 2022. március 2-án szűnt meg, a felmondás közlését követően ezen időpontig felmentési időre járó távolléti díjat fizetett a felperes részére, így 2022. február hónapjára a felperest kártérítés nem illeti meg. A felperesnek járó összeg a jogellenesség esetén helyesen 4.763.710 forint.

A felperes fellebbezési ellenkérelme

[24] A felperes az érdemben helyes elsőfokú ítélet helybenhagyását és az alperes másodfokú perköltségben való marasztalását kérte. Egyúttal keresetfelemeléssel élt a Pp. 521. § (2) bekezdése alapján, és a berekesztést követően esedékessé vált követelését érvényesítve - a megtérült jövedelme beszámításával - 7.566.690 forint megfizetésére kérte kötelezni az alperest elmaradt jövedelem címén járó kártérítésként.

[25] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a helytállóan megállapított tényállás alapján a bizonyítékok okszerű mérlegelésével, az eljárásjogi szabályok betartásával és az anyagi jogszabályokkal összhangban hozta meg döntését.

[26] Hangsúlyozta, hogy Tanúl tanúvallomása teljes mértékben megcáfolta az alperesi tényállításokat és az a körülmény, hogy a tanú nem úgy nyilatkozott a perben, ahogy azt volt munkáltatója elvárta, nem teszi az ítéletet megalapozatlannak. Az elsőfokú bíróság nem csak Tanúl vallomására alapította döntését, hanem valamennyi, a Televíziós társaság neve-nél érdemi, gyakorlati munkát ellátó tanú vallomását értékelte. Az alperes saját állításait kizárólag a perben folyamatosan módosuló, változó, megbízhatatlan tartalmú vágói órákat összesítő táblázatra alapította, amelynek ellentmondásaira már az elsőfokú eljárásban rámutatott. Az alperes mindezeket a bizonyítási eljárás során az őt terhelő bizonyítási teher ellenére igazolni, tisztázni nem tudta. Ezért az elsőfokú bíróság helyesen foglalt állást úgy, hogy a táblázat nem szolgálhat az alperesi tényállítások igazolására.

[27] Az alperes a fellebbezésében a tanúvallomásokból részleteket ragadott ki kontextusukból, és próbált azoknak új értelmet adni, így valótlanul és iratellenesen állította az alperes azt, hogy Tanúl a vágói óraszám-csökkentéséről számolt be. A munkaidőbeosztás elkészítéséért felelős tanú egyértelműen úgy nyilatkozott, hogy a munkában csökkenés nem volt, a felperes távozását követően új vágók jöttek, akik átvették munkáját, és éppen, hogy problémát okozott a perbeli munkaviszony megszüntetése a már futó műsorok vágói munkaóráinak ellátásakor. A probléma jelzését követően a munkáltató részéről azt a választ kapta, hogy „keressen új vágót”. Alperesi munkavállaló2 neve tanú nem vett részt vágói feladatok kiosztásában és napi elvégzésében, így nem is látott rá ténylegesen azokra, így értékelhető nyilatkozatot ezekről nem is tudott tenni. Ellenben az alperes gyakorlati munkát ellátó három tanú egybehangzóan nyilatkozott arról, hogy nem csökkentek a vágói munkaórák az alperesnél. Mindezekre az elsőfokú ítélet helyesen mutatott rá. Az alperes az elsőfokú eljárás során folyamatosan módosuló tartalommal nyújtotta be bizonyítékait, a pervitel hiányosságát, következményét, és a bizonyítás terhét nem lehet a felperes hátrányára értékelni, és mindez eljárásjogi hibát sem alapoz meg az elsőfokú bíróság részéről.

[28] Az alperes a fellebbezésében számos új, az elsőfokú eljárásban elő nem adott tényállítást tett (Tanú3 home office-ban történő munkavégzése, a Televíziós társaság műsorának neverel kapcsolatosan 76 órás vágói munkaóra csökkenés elhatározása), ami ellentétes a Pp. 373. §-ával. Az elsőfokú eljárásban nem volt szó 76 órás állítólagos előre elhatározott munkaidő csökkentésről. Tanúl sem erősítette meg, hogy a hétvégi 36 órás ügyelet 2022 januárjától teljesen „eltűnt volna”.

[29] Az alperes súlyosan iratellenesen állította azt is fellebbezésében, hogy az elsőfokú bíróság méltányossági döntést hozott volna, kizárólag okszerű logikai következtetést vont le a bizonyítékok értékelésével, amikor megállapította a vágói feladatok csökkenésére vonatkozó indok valótlanságát, ezáltal a felmondás jogellenességét.

[30] Az összecszerűség körében hangsúlyozta, hogy az alperes az elsőfokú eljárásban nem vitatta az elmaradt jövedelem címén megjelölt kártérítés számítási módszerét, időbeli vetítési alapját. Ezért a Pp. 373. § (2) bekezdésébe ütközik a fellebbezésben előadott téves számításra vonatkozó kifogás.

A másodfokú bíróság döntése

[31] A fellebbezés alapos.

[32] Az elsőfokú bíróság a tényállást részben hiányosan állapította meg, de a szükséges körben a bizonyítási eljárást lefolytatta, a bizonyítékok értékelésével és a kereset elbírálásánál irányadó jogszabályokból levont következtetéseivel a munkáltatói felmondás jogszerűsége kapcsán a másodfokú bíróság nem értett egyet.

[33] A másodfokú bíróság a tényállást az alábbiakkal egészíti ki. Az alperes 2021. szeptemberében vette át a Gazdasági társaság1 neve-től a Televíziós társaság neve műsorainak gyártását, ennek keretében - a munkáltató személyében beállott változás folytán - került a továbbiakban az alperesnél foglalkoztatásra a felperes. A felperes 1970-ben született, az alperesnél foglalkoztatott munkavállalók közül Alperesi munkavállaló1 neve 1952-es, Tanú3 1971-es, Alperesi munkavállaló2 neve 1974-es születésű.

[34] Az alperes a felmondást a gazdasági működésének racionalizálása érdekében végrehajtott feladat átcsoportosításra alapította, amely a költséghatékony működés érdekében érintette a felperes által ellátott főrendezői és vágói feladatokat is. A főrendezői feladatok átszervezésére vonatkozó elsőfokú ítéleti megállapítás a felek között nem volt vitatott, így az irányadó a másodfokú eljárásban is, hogy ezen feladatokat az alperes Tanú2 vezető operatőr munkaköre részévé tette. Ugyancsak nem volt fellebbezés tárgya az az ítéleti megállapítás, miszerint valós felmondási indoknak minősült, hogy az alperes más munkakört nem tudott felajánlani a felperesnek.

[35] A felek által nem vitatottan az alperes a felperes munkaviszonyának fennállta alatt a vágói feladatokat három munkavállalóval és változó létszámú polgári jogi jogviszonyban foglalkoztatott személyekkel láttatta el. A felperes munkaviszonyának megszüntetését követően a vágói feladatokat a munkaviszonyban álló két munkavállalón (Alperesi munkavállaló6 és Tanú3) kívül „ún.” külsős vágók végezték. Ez utóbbiak személyében változások voltak a felmondást közvetlenül megelőző és azt követő időszakban is. A perben becsatolt bizonyítékokból és a fellebbezésben tett alperesi nyilatkozatból megállapítható, hogy 2022 januárjában távozott Alperesi munkavállaló5, ellenben polgári jogviszonyban vágóként kezdett el dolgozni Vállalkozó1 neve, majd február elején Alperesi munkavállaló3 neve, március 1-jén Alperesi munkavállaló4, áprilisban Alperesi munkavállaló7, Alperesi munkavállaló8 és Alperesi munkavállaló9. Ugyanakkor Alperesi munkavállaló3 nevenak csak februárban, Vállalkozó1 nevenak márciusig, Tanú1-nek április 26-ig állt fenn a polgári jogi jogviszonya az alperessel.

[36] A vágói feladatokkal összefüggésben, azok mennyiségét illetően az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy az alperes a feladatok csökkenését nem bizonyította. Az elsőfokú bíróság helyesen értékelte, hogy az alperes által becsatolt, a vágói óraszámok alakulását tartalmazó táblázatok ellentmondásosak voltak és a teljesített óraszámok csökkenését nem támasztják alá. Az alperes a 11. sorszámú beadványában rögzített adatokat ugyan korrigálta a 18/A/1. sorszámú táblázattal, ez utóbbiban azonban a 2022. januári tényszámhoz (1123 óra) képest a márciusi tényszám (1124 óra) magasabb mértéket, majd azt követően csökkenést (áprilisban 1024 óra, májusban 1109 óra) mutat. Ugyanakkor az alperes nem csatolt olyan munkaidő beosztásokat, amelyek a teljes időszakot lefedték volna, ellenben a perben Tanú3 tanú által becsatolt diszpozíciók adataival a táblázat adatai nem egyezők és a felperes által jelzett ellentmondásokat az alperes csak részben oldotta fel. Alperesi munkavállaló7 esetében áprilisra nyilvántartott óraszám 0, holott a beosztás szerint munkát végzett, Alperesi munkavállaló4nek a májusra figyelembe vett órászáma 8, míg a diszpozícióban 24 óra szerepel. Továbbá az alperes által elismerten Alperesi munkavállaló8 áprilisban is teljesített vágói feladatokat, amit a táblázat azért nem tartalmaz, mert az a számlán összevontan szerepel a májusi teljesítéssel.

[37] A vágóórák számának csökkenését nem igazolták a tanúvallomások sem. Tanú3, Tanú2 és Tanú1 által előadottakból az volt megállapítható, hogy az alperes műsorstruktúrája nem változott, a közelgő választásokra is figyelemmel a feladatok nem csökkentek, a korábbi műsorok később is elkészültek. Az a körülmény, hogy egy műsor - a Televíziós társaság műsorának neve - vágóideje csökkent, illetve, hogy a hétvégi ügyeletet csak tényleges szükség esetén írták ki, nem igazolt számottevő feladatcsökkenést.

[38] Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában mindezek alapján azt rögzítette, hogy az előbbieket miatt a felperes által korábban elvégzett vágói feladatok ellátására az alperesnek továbbra is szüksége volt, a felperes munkaviszonya megszüntetését követően is folyamatosan keresett vágó munkakörbe alkalmazottakat, ezért a felmondást jogellenesnek találta.

[39] A másodfokú bíróság álláspontja szerint azonban nem csak az elsőfokú bíróság által figyelembe vett körülményeknek volt jelentősége a jogvita eldöntése kapcsán. Ezzel összefüggésben az elsőfokú bíróság helyesen idézte az MK 95. számú állásfoglalást, amely szerint a munkaügyi jogvita során nemcsak a felmondás indokolásában kifejezetten közölt, hanem olyan további tények és körülmények bizonyításának is helye lehet, amelyek - az indokolás keretein belül maradva - azt kiegészítik és alátámasztják. Az átszervezés olyan konkrét tény, ami összefoglaló megjelölésként megfelel a világos indokolás követelményének, egyben a perben részletezhető. A jelen eljárásban is irányadó állásfoglalást azonban az elsőfokú bíróság nem alkalmazta megfelelően, az alperes ugyanis a vágói feladatokat illetően nemcsak az óraszámok csökkenésére, hanem arra is hivatkozott, hogy a feladatokra az átszervezés során újabb munkavállalót nem alkalmazott, hanem ezeket a feladatokat megbízási vagy vállalkozási jogviszony keretében láttatta el, amely körülményt a felperes sem vitatott. A becsatolt iratok és tanúvallomások is alátámasztották, hogy a felperes munkaviszonya megszüntetését követően alkalmazott személyeket az alperes nem munkaviszonyban, hanem polgári jogviszony keretében foglalkoztatta.

[40] Ennek folytán megállapítható volt, hogy az alperes a felperes tevékenységi körének egy részét (a főrendezőit) átcsoportosította egy másik munkavállaló munkaköréhez, kibővítve az addig ellátott feladatkört, feladatainak másik részét (a vágói feladatokat) pedig kiszervezte, tehát más jogviszony keretében láttatta el. Bizonyítottan új munkavállalót nem alkalmazott a felperes helyére, mindez pedig jogszerű alapja a munkaviszony megszüntetésének. A bírói gyakorlat értelmében az ugyanis már a munkáltató mérlegelési körébe tartozó kérdés, ezért a jogvita keretein kívül esik és a felmondás jogszerűségét nem érinti, ha a munkáltató a feladatát költségtakarékosságból nem munkaviszony, hanem más jogviszony keretében kívánja elláttatni. Ennek indokoltsága a perben nem vizsgálható, mivel az ezzel összefüggő szervezeti, működési és gazdaságossági kérdésekben való döntés a munkáltató kizárólagos jogkörét képezi (BH2002. 113., Mfv.II.10.642/2013/7.).

[41] A fentiekből következően a felmondás azon indokát, miszerint a vágói feladatok mennyisége csökkent, az alperes nem tudta bizonyítani, így az valótlannak minősült, ugyanakkor ez önmagában a felmondást nem tette jogszerűtlenné. A felmondás azon indoka ugyanis, amely szerint az átszervezés során a feladatátcsoportosítást, a munkafeladatok átstrukturálását hajtotta végre, és ez érintette a fent kifejtettek szerint a felperes munkakörét, valósnak bizonyult és a munkaviszony megszüntetésének okszerű indokául szolgált.

[42] Az elsőfokú bíróság eltérő álláspontja miatt ugyan tényállást nem állapított meg, de a feleket terhelő bizonyítási kötelezettségről tájékoztatást adott, a bizonyítási eljárást lefolytatta a felmondás jogellenessége körében a diszkriminációra, illetve joggal való visszaélésre vonatkozó felperesi hivatkozások kapcsán is. A felperes védett tulajdonságként életkorát jelölte meg és az összehasonlítható helyzetben lévő csoport kapcsán az alperesi foglalkoztatottak korösszetételére utalt. Ezzel összefüggésben az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Ebktv.) 19. §-án alapuló kimentéses bizonyítás alapján az alperes érdeke volt annak bizonyítása, hogy az egyenlő bánásmód követelményét megtartotta, vagy az adott esetben nem volt köteles megtartani. Az alperes bizonyította, hogy a felperes állításával ellentétben hozzá hasonló életkorú munkavállalókat megtartott, foglalkoztatott, így 1952-es és 1974-es születésűeket, illetve a vágók között is volt 1971-es születésű munkavállaló is (Tanú3). Mindezek alapján megállapítható volt, hogy a felperesi munkakör megszüntetésének a főrendezői és vágói feladatok átcsoportosítása, más munkavállaló munkakörével való összevonása, illetve kiszervezése észszerű indoka volt, nem a felperes által állított védett tulajdonság miatti diszkrimináció eredményeként került sor a felmondásra.

[43] Joggal való visszaélés esetén a jogok gyakorlója túlterjeszkedik a részére megállapított döntési, érdekérvényesítési körön, bár úgy látszik, mintha a keretek között maradna (Kúria Mfv.10.144/2020/4.). Visszaélésszerű joggyakorlásnál formális jogsértés nem állapítható meg, azaz a jog gyakorlása nem ütközik tételesen meghatározott tilalomban, akkor az adott jog gyakorlása nem annak rendeltetése, célja érdekében történik, és ez a másik fél részéről hátránnyal jár. A felperes állítása a joggal való visszaélés kapcsán az volt, hogy korábban a Gazdasági társaság1 neve-vel állt jogviszonyban, és 2021 szeptemberében került

át az alperesi munkáltatóhoz, amikor szóban azt az ígéretet kapták a munkavállalók, hogy a munkáltató személyében bekövetkező változás miatt őket az alperesi jogviszonyban semmiféle hátrány nem fogja érni és az nem jár majd a munkájuk elvesztésével. Arra hivatkozott keresetében, hogy vélelmezni kell, miszerint ez a munkáltató személyében bekövetkező változás volt a felmondás rejtett indoka, ami viszont sérti az Mt. 66. § (3) bekezdését.

[44] Mindezek igazolása a felperes bizonyítási kötelezettsége volt, ennek azonban nem tett eleget, a tanúk vallomása a joggal való visszaélés megvalósulása szempontjából nem tartalmaztak tényeket. Tanú3 tanú is mindösszesen azt adta elő, hogy „csak tippelni tudok, hogy személyes oka” lehetett a felmondásnak. A bizonyítási eljárás adatai azonban egyértelműen alátámasztották a fentebb kifejtetteket, miszerint a munkaviszony megszüntetésének a felperes esetében az volt az oka, hogy a munkaköri feladatait részben átosztották más munkavállalóra, illetve részben kiszervezték, ezért alaptalan volt az Mt. 7. § (1) bekezdésére alapított az az érvelés is, hogy az alperes intézkedése a joggal való visszaélés tilalmába, illetve az Mt. 66. § (3) bekezdésébe ütközött. Önmagában többlet tényállás bizonyítása nélkül az a körülmény sem jelent joggal való visszaélést, hogy az alperes egy munkavállaló munkaviszonyát szünteti meg a munkáltató működési körében felmerült okból. A felmondás során az alperes jogait rendeltetésszerűen gyakorolta, a joggal való visszaélés (ártási szándék, véleménynyilvánítás elfojtása, jogos érdek csorbítása, igényérvényesítés korlátozása) nem nyert igazolást, ezért a jelen per eldöntésénél nem lehetett figyelembe venni a felperes által hivatkozott BH2021.114. számú döntésben megfogalmazottakat.

[45] A fentiekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta és a kereseti kérelmet elutasította.

Záró rendelkezések

[46] Az elsőfokú ítélet megváltoztatása szükségszerűen érintette a perrel felmerült költségekről és illetékekről való rendelkezést is. A pertárgy értéke az első- és a másodfokú eljárásban is 5.567.080 forint volt a Pp. 21. § (1) bekezdése alapján, az elsőfokú bíróság ítéletének indoklásában szereplő, ettől eltérő megállapítás nem helytálló.

[47] A felperes teljes mértékben pervesztes lett, így köteles az alperes első- és másodfokú eljárással felmerült költségeinek viselésére a Pp. 82.-83. §-ai értelmében. Annak mértékéről az alperes Pp. 81. § (1) bekezdése szerinti felszámítása alapján a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdése szerint határozott a másodfokú bíróság, figyelemmel a 4/A. § (1) bekezdésében foglaltakra is.

[48] A másodfokú bíróság a Pp. 525. § (3) bekezdése alapján a fellebbezés korlátaira tekintet nélkül hivatalból vizsgálta a munkavállalói költségkedvezményre jogosultság

feltételeinek fennállását. A kereseti kérelemben előadottak alapján a felperes havi távolléti díja 812.370 forint, amely összeg meghaladja a munkavállalói költségkedvezmény megállapításáról és érvényesítésének szabályairól szóló 73/2009. (XII. 22.) IRM rendelet 1. §-ában meghatározott mértéket. E szerint ugyanis a munkaviszony megszüntetését megelőző második év – azaz 2020 – nemzetgazdasági bruttó havi átlagkeresetének kétszerese 807.200 forint (2x403.600) volt. Ezért a pervesztes felperes a Pp. 102. § (1) bekezdése alapján köteles a perrel felmerült első- és másodfokú illeték viselésére. Az illetékre vonatkozó rendelkezés az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39. § (1) bekezdésén, 42.§ (1) bekezdésén, 46. § (1) bekezdésén és 78.§ (4) bekezdésén alapul, figyelemmel a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2a) bekezdésére.

[49] Tájékoztatja a másodfokú bíróság a felperest, hogy az illetéket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételi számlájára kell megfizetni. Közleményként fel kell tüntetni a Fővárosi Ítéltábla megnevezését, a Fővárosi Ítéltábla e határozatának számát, és a fizetésre kötelezett adóazonosító számát. Amennyiben az alperes az illetéket annak esedékességekor nem fizeti meg, az adózás rendjéről szóló törvény rendelkezései szerint késedelmi pótlékot kell fizetnie.

Budapest, 2023. február 16.

dr. Orosz Andrea s.k.
s.k.

dr. Szalai Beatrix s.k.

dr. Kulisity Mária

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

...